

„Не очекујем никакве веће проблеме у Санџаку. Сигуран сам да су Бошњаци свесни и политичког тренутка у Србији и чињенице да два бошњачка лидера седе у влади, и да Бошњаци не живе ништа ни боље ни горе од осталих грађана Србије, и да је прошло време када су се осећали угроженим зато што су Бошњаци”, каже министар за људска и мањинска права Светозар Чиплић. Он је прекјуче саопштио да је рок за конституисање Националног савета бошњачке националне мањине истекао и да ће расписати нове изборе.

Бошњачка култура заједница Муамера Зукорлића већ је најавила да ће бојкотовати те изборе. А чини се да ни остале две листе нису много расположене за ново гласање?

Шест месеци је прошло у њиховим преговорима и разговорима. Ако ниједна листа није желела изборе, онда је требало да се договоре и конституишу савет. Сви су знали да ако се не договоре, следе избори, тако да су неки, вероватно, од почетка и рачунали да је то боља опција него да се формира савет на основу ових резултата. Једни су калкулисали, јер су веровали да ће постићи боље резултате на следећим изборима, а други јер су сумњали да ће на новим изборима постићи овако добре резултате. То су легитимне и легалне политичке калкулације, али, што се тиче државе Србије, чињеница је да се мора ићи на нове изборе.

Може ли то да изазове озбиљне сукобе убудуће, да од Санџака направи ново Косово?

Не, национални савети немају тај политички капацитет. Компетенције савета уопште нису политички атрактивне и не можете очекивати да се из националног савета профилише неки нови политички фактор, јер савет није ни Уставом ни законом тако димензиониран.

Али управо се то догодило са муфтијом Зукорлићем и БКЗ?

То се догодило зато што је Зукорлић искористио изборе за национални савет као прву прилику да се опроба у политичкој утакмици. Видели сте његове изјаве о аутономији Санџака, повезивању српског и црногорског дела Санџака, интернационализацији питања Бошњака... ништа од тога није у надлежности савета. Он је желео да једну форму коју држава гарантује националној мањини злоупотреби у оне сврхе за које није предвиђена. Другим речима, тензија ће бити уколико неко пожели да их подигне. Природа савета није таква да ико разуман и добронамеран, пре свега према својој националној заједници, може да жели да се ствар постави на тај начин.

Спекулише се и да сте ви све радили под утицајем министара Угљанина и Љајића који подржавају друге две бошњачке листе?

То је нетачно. Покушавали смо да савет конституишемо без обзира на све проблеме. У крајњој линији, та оптужба не стоји јер је све време у процес био укључен и ОЕБС. Наравно, неко покушава себи да направи бирачко тело нападајући остала два политичка субјекта. Ја напосто ни у једном тренутку нисам дозволио да се дешавања око савета персонализују на тај начин да то буде сукоб између два министра, с једне стране, и верског лидера, који и на тај начин злоупотребљава своју позицију.

Тврдите, дакле, да нема никакве одговорности министарства или ваше личне у томе што је читава прича око процедуре избора за савете Зукорлићу практично омогућила да ту политички профитира?

Наравно да увек можете да искористите неку ситуацију, без откривања правих разлога. Темелј онога што се догодило је чињеница да је постојала и раније нека врста политичке утакмице између три политичке опције у Санџаку. Прича о двотрећинској већини у пословнику је замена теза. Покушава се да се пронађе разлог како би се кривица пребацила на другог, а да с друге стране сматрате потпуно нормалним да злоупотребљавате изборе за национални савет.

Хоћете да кажете да би на исти начин била искоришћена свака могућност за то, да повод није битан?

Апсолутно. Чињеница да се ниједном нису огласили око онога што јесте надлежност

савета јасно то говори.

Али сада могу да се позову и на оцене оба повереника и омбудсмана да је пропустило било?

Закључци поверенице и повереника, као препоруке омбудсмана заправо говоре о правној празнини коју би требало попунити. Заштитник грађана каже да нема ваљаног законског основа да министарство доноси пословник, али не каже да смо поступили противзаконито.

Реконструкција владе нема сврхе

Реконструкција владе имала би сврху да је покренута пре око годину дана, а сада је нереално очекивати да би могла дати неке резултате. Мени је када сам дошао у министарство које раније није постојало требало три, четири месеца да поставим помоћнике и секретаре и да се све ухода. Сад замислите шта је три-четири месеца у години пред изборе.

Имате ли било какву најаву да би ово министарство могло бити укинута?

Никакву, осим што се о томе у последње две године говори у медијима. И то је врло тешко коментарисати, пошто је реч о вести које нема.

О реконструкцији владе не говоре само медији, и председник државе је више пута то помињао?

Мој утисак је да он више одговара на медијску причу него што заиста мисли да се нешто може добити реконструкцијом владе. Немам ништа против реконструкције, али до сада нисам чуо ниједну смислену идеју шта треба да се уради да би реконструкција била добра. Прича о смањењу администрације на тај начин је нетачна, 98 одсто људи ће

остати да ради.

Зашто од Скупштине Србије нисте тражили аутентично тумачење члана 98 који се односи на мандате, како је било договорено на последњем састанку са шефом мисије ОЕБС-а и представницима три листе?

Зато што је Зукорлић дан пред истицање рока, у недељу заказао седницу своје невладине организације – БКЗ где је јасно рекао да више неће да учествује у преговорима, отуда је све остало изгубило смисао.

Добро, али то је било месец дана након састанка. Зашто за то време није послат захтев у парламент?

То је само техничка ствар. Ми смо припремали текст предлога који смо послали свим листама. Знате, ви као медијатор морате што неутралније да поставите питање да би се сви са њим сагласили, али онда долазите у позицију да и скупштини морате да кажете шта тачно очекујете, тако да смо морали да меримо сваку реч. У недељу је све то постало бесмислено.

Нове консултације

Нови избори биће расписани пошто се са представницима све три листе обаве консултације о томе ко ће ући у привремени орган који ће до избора руководити саветом, каже министар Чиплић. Он додаје да за доношење одлуке није законом прописан рок, али да би то наравно требало да буде што пре.

Дудић (БКЗ): За нас су избори завршени

„За нас су избори за Бошњачко национално веће завршени и то веће је конституисано”, категоричан је др Мевлуд Дудић. Он је председник Бошњачког националног већа,

састављеног од 17 већника Бошњачке културне заједнице, чији носилац је био муфтија Муамер Зукорлић, и двојице кандидата који су били на листи Бошњачког препорода. Дудић је најавио и „активан бојкот” нових избора које је најавио министар Чиплић.

„Бошњаци су изабрали своје национално веће, а ти некакви нови избори намењени су само издајницима овог народа и имају за циљ да прикрију малверзације Чиплића – казао је Дудић за „Политику”. По његовима речима Бошњачко веће на чијем је челу наставиће са интернационализацијом обесправљености Бошњака, као што је чинило и јуче у Варшави, на међународном симпозијуму о статусу муслимана у источној и југоисточној Европи, где се, како Дудић каже, озбиљно расправљало о пристрастности неких представника ОЕБС-а у Србији у кампањи за избор и у постизборној процедури за формирање националног савета Бошњака.

Есад Џуџевић (БЛ): Избори ће донети нове поделе

Када је било очигледно да три листе не могу да се договоре, Бошњачка листа се залагала за нове изборе. Њен носилац Есад Џуџевић сада сматра да то можда и није најбоље решење, те да ће избори довести до нових подела и неспоразума, којих има одавно унутар Бошњачке националне заједнице. Џуџевић није могао за „Политику” да потврди да ће Бошњачка листа на њима учествовати са истом листом кандидата као на претходним. Уверен је само да је програм, који је заступала та листа, за Бошњаке користан и прихватљив и да би избори требало да буду свечаност, а не повод за нове неспоразуме.

Сеадетин Мујезиновић (БП): Увек смо били за договор

И координатор Бошњачког препорода (БП) Сеадетин Мујезиновић подсећа да је та листа увек била за договор и да нови избори нису најбољи избор, јер ништа се значајније неће променити „само ће се подићи тензије”.

– А када прођу и ти нови избори, опет ћемо морати да се договарамо. Не видим зашто онда нисмо могли сада да се договоримо – казао је Мујезиновић.

(Политика)